

Avslutande VFU

v. 40-43
Tobias Jansson & Åsa H. Wallén

1

Förkunskap

- Kursen förutsätter ingångsämne (1-60 hp), andraämne (1-60 hp) och om studenten läser ett tredje ämne förutsätts även tredjeämne (1-52,5 hp), varav (1-60 hp) inom ingångsämne och andraämne ska vara godkända i sin helhet.
- Dessutom ska alla tidigare VFU-kurser och Allmäändidaktik, 5 hp, Utveckling och lärande, 7,5 hp, Kunskapsbedömning och betygssättning, 7,5 hp, Utbildningshistoria, skolans samhälleliga roll och värdegrund, 7,5 hp, Ledarskap och konflikthantering, 7,5 hp samt Specialpedagogik, 7,5 hp vara godkända, eller motsvarande.

2

Kursplan - mål

- Efter avslutad kurs ska den studerande självständigt kunna organisera och leda pedagogisk verksamhet utifrån forskning och beprövad erfarenhet. Det innebär att:
- ta ett helhetsansvar för att, i enlighet med styrdokument, didaktiska teorier och modeller, genomföra hela undervisningsprocessen (planera, genomföra och utvärdera) samt anpassa denna med hänsyn till elevernas olika erfarenheter, kunskaper och behov
 - kunna variera undervisningens arbetsformer och metoder, inklusive digitala resurser, med hänsyn till olika elevers behov och didaktiska överväganden
 - identifiera och hantera elevers olika förutsättningar och behov
 - ta ett helhetsansvar för att genomföra bedömningsprocesser (bedöma, dokumentera och kommunicera) av elevers lärande
 - anpassa sitt ledarskap till den pedagogiska verksamheten

3

Kursplan - mål

- förebygga och motverka diskriminering eller annan kränkande behandling i skolverksamheten
- samverka, med ett professionellt förhållningssätt, med olika aktörer inom och utanför skolverksamheten
- visa förmåga till självreflektion, delta i kollegiala samtal samt ta till sig konstruktiv kritik och därigenom utvecklas mot en professionell yrkesroll
- visa ett professionellt ansvarstagande i sin yrkesroll

4

Helhetsansvar

- Att ansvara för undervisningen av ett större arbetsområde
- Att självständigt (i samråd) planera och genomföra undervisning
- Konstruera och genomföra bedömning, samt återkoppla till eleverna
- Att utvärdera undervisning och bedömning

5

Examination

Examination sker genom uppvisande av sociala och didaktiska förmågor. Examinationen av dessa tillämplade förmågor begränsas till tre tillfällen.

- TDLF Tillämpande didaktiska läraryrkesförmågor 3,5 hp U-VG
- TSLF Tillämpande sociala läraryrkesförmågor 4 hp U-VG
- OBL 1 Obligatoriska seminarier 0 hp Deltagit

Studerande som underkänts två gånger på kursen eller del av kursen har rätt att begära en annan examinator vid förnyat examinationstillfälle

6

Att tänka på

- Kolla Lisam! Meddelanden från kursansvarig hamnar där.
- Kolla placering i valwebben.
<http://www.liu.se/utbildning/program/lorare/student/valwebb?!=sv>
- Läs igenom VFU-guiden.
- Kolla på hemsidan för VFU:
<https://liu.se/artikel/verksamhetsforlagd-utbildning-vid-lararutbildningen>

7

Inför VFU:n

- Ha koll på utvecklingsguide, handledarbrev och bedömningsunderlag.
- Ha koll på VFU-uppgifter.
- Ta kontakt med handledare i god tid.
- Under första dagen upprättar studenten tillsammans med sin handledare en överenskommelse om praktiska saker som tider, hur studenten ska kontakta sin HL osv men även hur handledningsprocessen ska gå till. Studenten kan även lyfta sina förväntningar inför VFU-perioden med sin handledare.

8

Om VFU:n

- VFU-perioden ska också planeras med tanke på VFU-uppgifter och de förmågor som ska övas och provas, se utvecklingsguide och omdömesformulär.
- Om problem uppstår försöker studenten lösa detta med sin handledare kontakta VFU-team eller kursansvarig.
- Om studenten inte ska göra sin VFU ska VFU-teamet kontaktas.

9

VFU-besök

- VFU-besök genomförs i mitten av VFU:n
- Syftet med besöket är att uppmärksamma både det som går bra och det som går mindre bra (formativt) så att studenten kan nå så långt som är möjligt under den avslutande VFU:n.
- Stöd till både student och handledare
- Ämnesdidaktiker kontaktar och bokar en tid
- Lektionsbesök och trepartssamtal efteråt

10

VFU-dagbok

- Loggar egen undervisning, auskultationer, konferenser och möten, pedagogiska samtal, studiebesök
- I tabellform där du anger datum, tid och innehåll
- Kommenterar och reflekterar kring intressanta händelser

11

Exempel på VFU-dagbok

Datum	Tid	Aktivitet	Ev kommentar
2/9	9-10	Auskultation av handledarens introduktion av 1900-talsförfattare	Föberedelse för min egen undervisning om Selma Lagerlöf
2/9	13-14	Auskultation hos matlärare, "min" klass	För att lära känna gruppen inför min egen undervisning.
3/9	10-11	Pod-samtal med handledaren om veckans händelser och avstämning inför egen undervisning på måndag	Jag diskuterade en del om att använda grupparbete på måndag Vi har också låtit på omdömesformuläret och diskuterat
3/9	14-16	Egen undervisning: introduktion till Selma Lagerlöf, introduktion till grupparbete	Idag har jag använt grupparbete och jag märkte att det tröts mina intressanter inte blev som jag hade tänkt därför att ...

12

Obligatoriskt moment

- Skriftlig uppgift
- Seminarium

13

Skriftlig uppgift

Reflektera kring din planering och undervisning i relation till elevers olika förkunskaper och behov. Det är viktigt att *avvärdera och problematisera* planeringen och undervisningen utifrån erfarenheter i det praktiska genomförandet. I reflektionen tas följande punkter upp:

- En beskrivning av de hinder och möjligheter för elevernas kunskapsutveckling du identifierat.
- En redovisning av hur du i relation till målen har tänkt att anpassa undervisningen efter elevers olika förutsättningar och behov.
- En reflektion över hur undervisningen har fungerat för elever i behov av extra anpassningar eller särskilt stöd, hur du eventuellt har förändrat/anpassat undervisning och läromedel, samt dilemman som uppstått.
- En reflektion över hur examinationen fungerat för elever i behov av extra anpassningar eller särskilt stöd, hur du eventuellt har förändrat/anpassat examinationen.
- Motivera med relevanta teoretiska perspektiv och begrepp!

Formalia: Texten (2-3 sidor) skrivs i typsnitt Times New Roman, storlek 12, enkelt radavstånd och standardmarginaler. Uppgiften lämnas in i Lisam senast 5 dagar efter kursens slut.

14

VFU-uppgift – social eller didaktisk lärarförmåga

Beskriv en konkret situation som du funderar över under din VFU eller som du upplever som ett **dilemma**. Det kan vara en situation där du kanske inte riktigt har något att säga till, eller känt att du skulle behövt veta mer om området. Det kan handla om en undervisnings-, bedömnings- eller lärsituation, en lektion eller om relationer (elev-elev, elev-lärare, lärare-lärare). Har du svårt att komma på något, hämta inspiration i bedömningsformuläret under sociala eller didaktiska förmågor. Situationen ska anknyta till din sociala eller didaktiska förmåga som ska bedömas under VFU:n. I din reflektion ska du referera till lämplig litteratur, se förslag nedan.

En vecka före seminariet skickar du din uppgift via Lisam (samarbetsytan), namnge dokumentet **efternamn.förnamn.vfu-uppgift**.

Inför seminariet delas studenterna in i grupper (beroende på hur många de är) och varje student läser de andra gruppdeltagarnas VFU-uppgifter. Uppgiften kommer att tjäna som utgångspunkt för en diskussion.

Omfattning: Ca 1 A4-sida, Times New Roman, störlösk 12, enkelt radavstånd.

Litteratur:

Lindström, Gunnar & Pennlerst, Lars Åke (2012).

Undervisning i teori och praktik: En introduktion i didaktik. Umeå: Föreläsning Förlag.

Dahlbom, Mats (2012). *Lärares ledarskap – relationer och gruppprocesser*. Stockholm: Liber.

15

Seminarium

- Tisdag 5/11 kl. 9-12 i I206.
- *Den första delen* av seminariet är ett samtal utifrån auskultationsanteckningar (se frågor i studiehandledningen).
- *Den andra delen* fokuseras på en diskussion kring era reflektioner om hur undervisningen har fungerat och anpassats utifrån elevernas olika förutsättningar, samt dilemman som uppstått. Reflektera kring anpassningarna i relation till begreppen: Kompensatoriska respektive relationella insatser, delaktighet och inkluderande, samt individnivå, gruppnivå och organisationsnivå (eventuellt systemnivå).

16